

Joop Brinkert

Johan (Joop) Eduard Brinkert is geboren op 21 maart 1922 in Bandung, NOI. Hij was de zoon van Johan Marie Henri Brinkert (28 mei 1894), radiotelegrafist van beroep en Mathilde Brinkert-Brouwer (25 augustus 1894, Nijmegen). Zijn ouders trouwden in 1921 in Den Haag en gingen wonen in Bandung. In 1926 verhuisden ze naar Batavia. In 1927 werd zijn broer Leonard Marinus geboren en in 1930 zijn zusje Henriette Hermina, beiden in Batavia.

Joop zat in de laatste drie klassen van de lagere school (de Bandoengse Schoolvereniging) bij Frido Ritter in de klas. Hij was voor de oorlog scout in Bandung, mogelijk van groep 8, Blauw, St. Tarcisius van de NIPV. Hij ontvangt na de oorlog een brief van zijn scoutingvriend Guus met namen van medescouts. Beiden gingen samen met een aantal vrienden van Joop's Scoutinggroep in Bandung naar het meer van Tjileuntja. De Bandungse scouts Jan Kole, Echene Verspoor, Cor, Eddie Schaarsma, Rooi Pelten, Dick van Logchem en Joop Brinkert waren mee. Het merendeel van deze Bandungse scouts, allemaal leeftijdsgenoten, gingen het leger of de marine in. Mogelijk dat ze allemaal lid waren van groep 8, Blauw, St. Tarcisius in Bandung.

Joop kwam tijdens de mobilisatie terecht bij de Marine en was gestationeerd op de Hr. Ms. Java. Vanaf 10 mei 1940 voerde de Java konvooidiensten uit in Nederlands-Indië. Op 13 februari 1942 werd de Hr. Ms. Java, onder commando van kapitein-ter-zee P.B.M. van Straelen, ingedeeld bij de ABDA-vloot. Het schip was op 15 februari betrokken bij de actie bij de Gasparstraten en op 19 februari bij de slag in de Straat Badoeng. De Java werd uiteindelijk op 27 februari 1942 tijdens de Slag in de Javazee samen met de Hr. Ms. De Ruyter door de Japanse strijdkrachten tot zinken gebracht. De fatale torpedo was afkomstig van de Japanse kruiser Nachi, 491 van de 512 opvarenden kwamen om, maar Joop overleefde.

Nadat begin 1942 de grote havens aan Java's noordkust waren uitgevallen was Tjilatjap aan de zuidkust de enige aan- en afvoerpost van Java geworden. In verband met een verwachte evacuatie werd in februari 1942 aan alle koopvaardij schepen opdracht gegeven de Noordkust te verlaten en uit te wijken naar Tjilatjap. Maandag 2 maart arriveerde 3000 man marinepersoneel vanuit Soerabaja met de trein in Tjilatjap. De scouts Jaap Hoogland, Fried Verlinden, Huib Maul, Chris Lux, Joop Brinkert en mogelijk nog enkele anderen waren hierbij.

Het marinepersoneel werd, evenals een aantal burgers, zo snel mogelijk ingescheept. Dezelfde avond nog vertrokken achtereenvolgens de schepen Sloterdijk, Kota Baroe, Tjisaroea, Duymaar van Twist en Generaal Verspijk met in totaal ongeveer 2000 evacuees aan boord, uit de haven van Tjilatjap. De Sloterdijk en de Kota Baroe zouden het redden; een week later arriveerden zij in respectievelijk Melbourne en Colombo. De Tjisaroea en Duymaar van Twist hadden minder geluk. Ze werden op 4 maart onderschept door een enkele Japanse torpedootjagers en gedwongen hun koers te verleggen naar Makassar op

Celebes. De vijf scouts zaten op deze schepen en werden zeven maanden geïnterneerd in het Infanteriekampement Makassar. Dit kamp lag aan de Strandweg vlak bij de zee en was omheind met prikkeldraad. De krijgsgevangenen moesten zware dwangarbeid verrichten in de omgeving.

De vijf scouts kwamen hierna terecht in het kamp Fukuoka 2B op het eiland Koyagi in Japan. Hier moesten ze werken in Kawanami scheepswerf. Er waren veel ernstig gewonden door slechte veiligheidsmaatregelen. Joop ging op 21 juni 1945 samen met 300 krijgsgevangenen met de trein naar kamp Het kamp werd op 12 september 1945 bevrijd en de krijgsgevangenen werden geëvacueerd.

Zijn moeder is op 8 april 1945 in het vrouwenkamp Lampersari aan dysenterie overleden.

Na de oorlog werd Joop hoofd van de afdeling Biotechniek bij het Radiobiologisch instituut in Rijswijk Naast zijn werk in de laboratoria hield hij van het buitenleven: kamperen, reizen en vissen. Hij werkte tot aan zijn pensioen bij het Radiobiologisch instituut, waar hij bij zijn afscheid geridderd werd in de orde van Oranje Nassau.

Joop overleed in juli 1995 in Rotterdam.

Meer informatie

[Hr.Ms. Java \(1925\) - Wikipedia](#)

[215 \(dalas.nl\)](#)

[Het nieuws van den dag voor Nederlandsch-Indië » 06 dec 1926 - Art. 46 | Delpher](#)

[Bataviaasch nieuwsblad » 23 apr 1927 - Art. 79 | Delpher](#)

[Het nieuws van den dag voor Nederlandsch-Indië » 19 apr 1927 - Art. 115 | Delpher](#)

[Registratie Johan Marie Henri Brinkert & Mathilde Brouwer & Johan Eduard Brinkert &](#)

[Leonard Marinus Brinkert & Henriëtte Hermina Brinkert in 1913 » Open Archieven](#)

[Mathilde Brouwer \(1894 - 1945\) - Genealogy \(geni.com\)](#)

[Huwelijk Johan Marie Henri Brinkert & Johannes Hendricus Brinkert & Hermina Margaretha](#)

[Lenz & Mathilde Brouwer & Leendert Marinus Brouwer & Henrietta Grunwald op 16 maart](#)

[1921 te 's-Gravenhage » Open Archieven](#)

[Registratie Johan Marie Henri Brinkert \(in het jaar 1836-1936\) » Open Archieven](#)

[Mathilde Brinkert-Brouwer \(oorlogsgravenstichting.nl\)](#)

[Oorlogsdoden Nijmegen 1940-1945 - M. Brinkert-Brouwer](#)

[Stichting Maritiem Historische Data - Schip \(marhisdata.nl\)](#)

[Tijlatjap, het Duinkerken van Indië | Java Post](#)

[Makassar \(japansekrijgsgevangenkampen.nl\)](#)

[Infanteriekampement Makassar - Wikipedia](#)

[japansekrijgsgevangenkampen.nl/Fukuoka.htm](#)

[japansekrijgsgevangenkampen.nl/Naamlijst Fukuoka 2B.htm](#)

[japansekrijgsgevangenkampen.nl/Fukuoka 2B.htm](#)

[FUK-02 Dut US Brit Aus rosters RG407Bx104Fldr07.pdf \(mansell.com\)](#)

[Nagasaki Fukuoka-2B - Startpagina | Facebook](#)

[japansekrijgsgevangenkampen.nl/Schema Fukuoka 6B.htm](#)

[japansekrijgsgevangenkampen.nl/Naamlijst Fukuoka 6B.htm](#)

Dit verhaal is onderdeel van *Scouts in de oorlog*, een verzameling verhalen als eerbetoon aan al die (oud) scouts die zich ingezet hebben voor onze vrijheid en hulp aan de medemens of die slachtoffer werden van oorlogsgeweld, in Nederland en het verre oosten. Met de verhalen willen we inspiratie bieden aan de scouts van nu, in hun wekelijkse activiteiten en als voorbereiding op hun bijdrage aan lokale herdenkingen. Kijk op <http://vrijheid.scouting.nl> voor meer informatie en alle andere verhalen.